BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 214 Luni 7 August 1939
14 Pagini

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Imbunătățirea drumurilor noastre secundare

Problema drumurilor a fost studiată în ultimul timp de organele tehnice respective și după programul întocmit de d. Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor și al lucrărilor publice, ea se va rezolva prin modernizarea arterelor principale de comunicație, — bine înțeles în măsura mijloacelor financiare disponibile.

Modernizarea arterelor principale nu se poate face decât prin mijloacele prevăzute în acest program și ea cere, în raport cu lungimea lor, sume considerabile, atât pentru construirea și refacerea lor, cât și pentru buna și continua lor întreținere.

Să nu uităm importanța covârșitoare ce a luat-o șoseaua modernă în epoca noastră, atât din cauza desvoltării automobilismului, cât și din cauza cerințelor economice și militare. In toate țările mari europene s'au construit în ultimii ani rețele întinse de autostrade, care ușurează mult transporturile rapide. Majoritatea acestor autostrade sunt astfel trasate în anumite regiuni, încât ele să corespundă cerințelor strategice, prin transportarea și concentrarea trupelor și materialului de război în anumite zone și într'un interval de timp cât mai scurt.

In asemenea condiții rețeaua de autostrade și de șosele modernizate răspunde, în timp de pace, cerințelor economice și turistice; iar în ajunul și în timpul războiului, intereselor superioare ale apărării naționale.

Rămâne însă drumul secundar, așa zis natural, care prezintă și el importanță, căci interesează transporturile regionale, dintre sate și orașe. Noi avem regiuni — cum sunt cele din Basarabia, din Bărăgan și din alte părți ale țării — lipsite de drumuri circulabile în toate anotimpurile. Pe aceste drumuri se poate circula numai în timpul primăverii și verii; nu însă toamna și iarna, când ploile le desfundă și troenele de zăpadă le acoperă pe mari întinderi.

In regiunile sărace în piatră, drumurile naturale, ce prezintă lățimi de 15—20 metri, în timpul căderii ploilor sunt impracticabile și deci închise circulației. Prin uzură și lipsă de întreținere, ele sunt situate la un nivel mai jos decât câmpul; iar ploile le transformă în mlaștini, căci aproape toate drumurile noastre naturale sunt trasate pe pământuri de argilă.

Cum țara noastră este împânzită de o rețea întinsă de drumuri naturale, care aproape toate nu răspund cerințelor minime ale circulației permanente, se impune găsirea unei soluții practice și mai puțin costisitoare pentru ameliorarea acestei categorii de drumuri.

Care ar fi soluția practică?

Construirea șoselelor de pământ, care s'a făcut în unele regiuni în condiții satisfăcătoare.

S'a constatat, că în regiunile lipsite de piatră, șoselele de pământ, construite cu mașini rutiere, reprezintă un simțitor progres față de starea cunoscută a drumurilor naturale.

Acest tip de drum este cel mai indicat în Basarabia și în Bărăgan, unde piatra lipsește, sau este prea scumpă, iar circulația pe actualele drumuri naturale — al căror traseu variază după timp și împrejurări — este peste putință de asigurat câteva luni pe an. Se impune, deci, ca pe lângă executarea modernizării arterelor noastre principale, să se amelioreze și circulația pe drumurile secundare, prin construirea șoselelor de pământ, care vor contribui la dezvoltarea economică a satelor.

D. Chamberlain a plecat la Chequers

Londra, 4 (Rador). — D. Chamberlain a plecat Vineri seară la Chequers, unde va rămâne câteva zile, înainte de a pleca în Scoția.

In a treia săptămână a lunii August primul ministru va reveni la Londra unde va examina situația internațională cu principalii săi colaboratori. Șeful guvernului va pleca apoi în Scoția dacă evenimentele o vor permite.

Consiliile de miniștri vor fi reluate la jumătatea lunii Septembrie.

Evacuarea magazinelor și fabricilor de pe coasta orientală a Gibraltarului

Madrid, 4 (Rador). — *Corespondentul angenției „Stefani" transmite:*

Se anunță că autoritățile militare britanice au dat dispoziții comercianților și industriașilor de pe coasta orientală a Gibraltarului, din fața localității spaniole Algesiras, să evacueze magazinele și fabricele lor pentru urgente necesități militare.

Se pare că această măsură se datorește hotărîrii autorităților engleze de a construi un aerodrom în acea zonă.

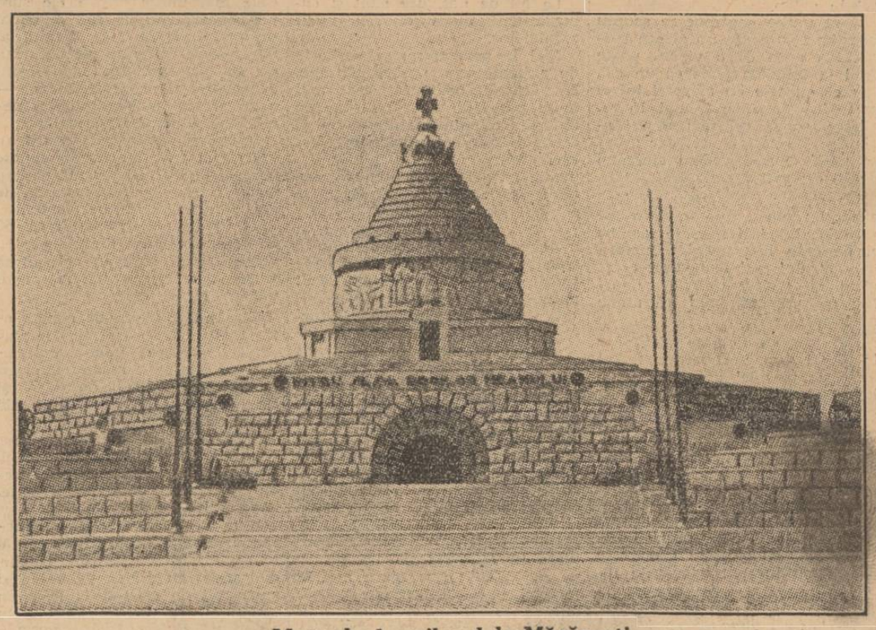

Mausoleul eroilor dela Mărășești

Aniversarea luptelor dela Mărășești

G. BOBULEANU

Victoria dela Mărășești
(6 August 1917)

de R. SEIȘANU

Căutând originea bătăliei dela Mărășești, dela început se impune întrebarea: pentru ce comandamentul armatelor germano - austro - ungare a proiectat atacul la sudul Moldovei, în direcția Mărășești-Adjud, și nu la nordul Moldovei și Basarabiei, mai jos de Nistru, spre a da o lovitură decisivă României? Reamintim că în cursul lunei Iulie 1917 — deci, în ajunul bătăliei dela Mărășești — armatele austro-ungare, 3 și 7, întărite de trupe germane, au atacat violent pe Ruși și au înaintat cu repeziciune, atât în direcția Kamenieț Podolsk, cât și în direcția Câmpulung din sudul Bucovinei, pe o lărgime de front de 300 km. și pe o adâncime de 200 km. In ziua de 20 Iulie ele au ocupat orașele Cernăuți și Câmpulung, partea nord-vestică a Basarabiei până la vest de Hotin și au atins frontiera noastră, la Mamornița.

Cum se explică încetarea bruscă a ofensivei austro-germane dela Nordul Moldovei, în plin succes, în ziua de 20 Iulie și începerea ofensivei de către armata comandată de Mackensen, după patru zile, în partea opusă, când scopul principal al operațiunilor din Bucovina și regiunea Hotinului a fost distrugerea armatelor ruso-române din Moldova și ocuparea acestei țări? In această chestiune iată ce scrie locot. colonel german, Rudolf Kitzling, fostul șef de stat major al diviziei 71 austro-ungare și apoi al diviziei 225 germană, în lucrarea sa „Luptele dela Focșani și Tg.-Ocna":

„In legătură cu operațiunile din estul Galiției, puterile centrale aveau intenția, ca după respingerea atacului iminent inamic așteptat, să dea și României o lovitură decisivă, care trebuia să izbească mai ales pe Români. Se spera să facă să se clatine întreg frontul carpatin și dacă era posibil chiar să se cucerească Moldova. Operațiunea era plănuită să aibă loc în August (Iulie st. v.), peste Siretul inferior, la Nămoloasa. Pregătirile erau în curs când atacară Românii și avură un succes care necesită unele modificări în ofensiva proectată".

O altă confirmare și mai autorizată, o găsim în lucrarea mareșalului Ludendorff, fostul șef al marelui cartier general german („Mes souvenirs de guerre" (1914-1918), Vol. II). Iată ce spune Ludendorff:

„O clipă am nădăjduit într'o înaintare a armatelor 3 și 7 austro-ungare, în Moldova; dar capacitatea ofensivă a trupelor austro-ungare era prea slabă și numai aceea a trupelor germane nu era de ajuns. Comunicațiile cu spatele erau, de altfel, atât de grele, încât aprovizionarea regulată a armatei nu se putea face înainte de restabilirea căilor ferate".

Iată cauza opririi brusce a ofensivei austro-germane dela Nord, în ziua de 20 Iulie 1917 și proiectarea celeilalte ofensive, în stil mare, în partea de sud a Moldovei, spre a „lichida chestia României". Germania și Austroungaria nu puteau considera campania din Orient sfârșită, numai prin scoaterea rușilor din luptă, atâta timp cât în Moldova armata română, reorganizată și întărită, dovedise în bătălia dela Mărăști, că are o admirabilă capacitate ofensivă și era hotărîtă să opună cea mai îndârjită rezistență adversarilor săi. Inaintarea fulgerătoare a armatelor austro-germane, până în apropierea frontierei de nord a Moldovei a determinat comandamentul armatei noastre să ia măsurile impuse de o eventuală invazie a țării prin acea parte, — căci nu se putea ști atunci, că acele operațiuni vor fi definitiv oprite din cauza incapacității ofensive a trupelor ce intrau în compoziția celor două armate austro-ungare. In consecință, în ziua de 23 Iulie, generalul Prezan a dat un ordin operativ important armatelor I (g-ral Cristescu) și II (g-ral Averescu), în legătură cu noua situație. In acest ordin se comunica, între altele:

„O puternică massă de manevră este în curs de adunare în regiunea de N. a Moldovei.

Cu această massă comandantul frontului are intențiunea de a da o puternică lovitură în flancul coloanelor inamice, care înaintează către E. prin Bucovina".

In vederea formației acelei masse de manevră, au intervenit modificări în gruparea forțelor române și oprirea ofensivei armatei I, proiectată pe linia Siretului.

Generalul Cristescu, comandantul armatei I-a, primise ordinul, în ziua de 23 Iulie, să pornească în marș spre Tecuci și să înlocuiască armata IV-a rusă, de sub comanda prințului Ragoza, pe un front de operație Liești-Clipicești, cu misiunea să mențină pozițiile ocupate până atunci de ruși.

Ori, chiar în crusul nopții de 23-24 Iulie, planul de operație german, întocmit de Mackensen, în care era prevăzută ruperea frontului armatei a IV-a rusă, și înaintarea în direcția Mărășești-Adjud, cu un grup de divizii, pe când alt grup de divizii, concentrat la sudul văii Trotușului, urma să atace la punctul de legătură al armatelor IX-a rusă și II-a română și înaintarea în direcția Tg.-Ocna, a avut un început de executare.

In cursul acelei nopți, trupele germane au rupt frontul armatei a IV-a rusă. Pe când rușii s'au retras în dezordine, dând foc podurilor dela Ciuslea, pe malul stâng al Siretului, germanii au înaintat în direcția Bisighești-Străjescu, căutând să exploateze succesul lor. In această situație critică, a intervenit armata I-a română de sub co-

(Continuare în pag. 5-a)

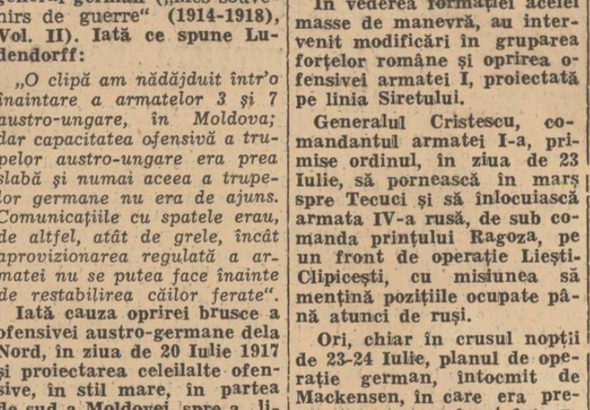

Un pod pe vase peste Siret, ridicat în ajunul bătăliei dela Mărășești.

Flota turcă va face o vizită la Alexandria

Istanbul, 4 (Telegraph-Orient). — Flota turcă, în frunte cu crucișătorul „Yavuz", va face în cursul lunei Septembrie o vizită la Alexandria. După toate probabilitățile, la întoarcere, vasele de război turcești vor vizita și porturile grecești.

——xXo●oXx——

SEAN RUSSELL
cunoscutul agitator irlandez care se presupune că ar fi trecut din America în Anglia cu o importantă sumă de bani pentru intensificarea propagandei.

——xXo●oXx——

NOTE

„IUBEȘTE-MĂ, CĂCI, ALTFEL, TE OMOR!.."

Rubrica faptelor diverse din ultimul timp este cu deosebire încărcată de disperate gesturi cu caracter pasional. Bărbați și femei, sub stăpânirea furiei amoroase, sau sfâșiați de ghiarele geloziei, — își strigă pretenția la o fericire specială, suprimând pe cel care li se împotrivește...

Nu este, desigur, pentru nimeni, o noutate, faptul că intensitatea sau violența pornirii pasionale stă în raport direct cu primitivitatea individului, și că metoda „dragostei cu sila" este aplicată într'o lume aparte căreia, noi, cel puțin, nu avem să-i invidiem nimic.

Din toate timpurile, individul a fost, — și a rămas, — înclinat să vadă în sine însuși o făptură excepțională, subliniindu-și existența cu o nelimitată generositate exclusivă.

Cine recitește odele liniștitului Horațiu, — scrise înainte de venirea lui Iisus, — nu poate să nu surâdă, gânditor, reîntâlnind banalul incident căruia, totuși, poetul îi acordă caracterul unui eveniment, consacrându-i două ode, (din cari una dedicată lui Mecena): Un pom eră să cadă peste poet, vai, gata să-l lovească, și acest „eveniment" Horațiu îl comemorează anual, jertfind zeilor în ziua respectivă, un ied și un tânăr mistreț..

„Eu" și „al meu" sunt noțiuni cari, determinând diferențierea făpturilor omenești, au înlesnit, în egală măsură, selecțiunea valorilor dar și adâncirea nefericirii societății umane.

Posomorâta categorie a făpturilor cari fac obiectul acestor note, reprezintă, fără 'ndoială, sau un caz patologic, sau o foarte joasă treaptă în scara evoluției... Omul unei atari lumi, socotindu-se pe sine însuși și propriile-i satisfacții drept centru al lumii și scop final al existenței, ne turbură și ne umilește, ca revederea uneia din cele mai întunecate pagini din abia începuta cristalizare a sufletului pământenilor.

M. Negru

Declarațiile Lordului Halifax

Faptul că ministrul de externe al Marei Britanii este membru al Camerei Lorzilor dă politicii engleze o îndoită rezonanță: fiecare expunere de politică străină făcută în fața Comunelor de primul ministru își găsește ecoul la Camera Inaltă într'o cuvântare a Lordului Halifax, de obiceiu mai precisă, mai amănunțită și mai tehnică.

Această dualitate de expuneri, departe de a slăbi unitatea politicii externe a Angliei, pare din potrivă că o confirmă și constitue o verificare a majorității masive a opiniei publice, care susține acțiunea diplomatică a guvernului.

La Camera Lorzilor, ca și la Camera Comunelor, opoziția a cerut guvernului să menție cu hotărîre liniile politicei externe de azi: Să nu se modifice politica engleză în China, să nu se renunțe la susținerea dolarului chinez și să nu se primească moneda japoneză în China de nord, să nu se predea Japoniei argintul chinez din băncile de la Tientsin, să se organizeze cooperarea cu Statele Unite în Extremul Orient, să se termine negocierile cu Sovietele și să se respecte obligațiile luate în privința Danzigului.

Răspunsul Lordului Halifax confirmă și precizează expunerea făcută la Camera Comunelor de primul ministru.

Japonia n'a cerut nici o schimbare a politicei engleze în Extremul Orient. Marea Britanie, de altfel, n'ar fi primit-o. Problema este de a ține seama de realități, de a despărți chestiunile locale de cele generale și de a găsi, fără să se înăsprească relațiile cu Japonia, o soluție, care să nu pună în primejdie relațiile Angliei cu China.

Guvernul britanic e cu totul nemulțumit de blocada de la Tientsin. Japonia și-a luat răspunderea de a menține ordinea în regiunile ocupate din China. Dacă ea nu va pune capăt agitației antibritanice, relațiile Japoniei cu Marea Britanie vor deveni tot mai grele.

Marea Britanie are în Extremul Orient interese comune cu Franța și Statele Unite, care au fost în permanență informate despre acțiunea diplomatică engleză. Dacă aceste interese sunt asemănătoare, ele nu sunt însă identice și nu duc la aceiași acțiune, în același fel și în același timp. Denunțarea acordului comercial cu Japonia de către Statele Unite n'a dus la o soluție asemănătoare pentru Marea Britanie. Totuși ipoteza unei denunțări nu este exclusă. Ea este numai o chestie delicată și complexă, care cere un schimb de vederi cu dominioanele.

In ce privește negocierile cu Sovietele, Lord Halifax repetă, cu mai multe amănunte, precizările d-lui Chamberlain. Piedeca principală în calea încheierii acordului este formularea ipotezelor agresiunii indirecte, în care trebue să se țină seama deopotrivă de necesitățile strategice ruse și de independența sau neutralitatea Statelor balte interesate. Sovietele doresc o discuție largă și un acord precis, care să prevadă toate ipotezele. Trimiterea la Moscova a unui membru al guvernului n'ar fi făcut să progreseze negocierile, dar plecarea misiunilor militare franceză și engleză este o dovadă de bunăcredință, care

(Continuare în pag. 2-a)

Cutremure în Turcia

Istanbul, 4 (Telegraph-Orient).— In urma extraordinarului val de căldură, care bântue în toată Turcia, s'au înregistrat mai multe cutremure în diferite localități turcești. Eri au fost înregistrate la Istanbul trei cutremure, dintre cari unul a durat șase secunde. La Eskisehir, un cutremur a distrus mai multe clădiri și a rănit grav mai multe persoane.

Puternică explozie la Londra

Peste o sută de răniți

Londra, 4 (Rador). — O casă din apropierea catedralei Sf. Paul, situată alături de centrala telefonică a liniilor internaționale, a fost distrusă azi după amiază de o puternică explozie.

Domnește teama că ar fi numeroase victime.

*

Londra, 4 (Rador). — Puternica explozie care s'a înregistrat Vineri în apropiere de centrala telefonică internațională se datorește unei cauze accidentale.

O conductă de apă a făcut explozie, provocând prăbușirea unei clădiri în construcție. S'a spart o țeavă de gaz și s'a produs un scurt circuit.

Numărul răniților trece de o sută. Optsprezece din aceștia au fost reținuți la spital. Starea lor nu este gravă.

Suveranii Anamului în Franța

Impăratul Anamului, Bao Daï și împărăteasa, cari se află de câtva timp la Paris, au petrecut o zi la Touquet unde au fost conduși cu avionul de Detroyat. In clișeu, Suveranii Anamului împreună cu cunoscutul aviator francez pe terenul unde a aterizat